

Pedagogische beleid en werkwijze BSO Mowgli 4-12 jaar

Pedagogisch beleid en werkwijze BSO Mowgli

Inleiding

Voor u ligt het pedagogisch beleid en de werkwijze van BSO Mowgli. Onze BSO is gelegen aan de Jagersboschlaan 17 in Vught en vangt dagelijks maximaal 77 kinderen op in de leeftijd van 4-12 jaar.

Visie

Kinderopvang Mowgli wil een waardevolle bijdrage leveren aan de gezonde en veilige opvoeding van kinderen met duurzaamheid, samenwerken, eigenheid en ruimte als kernwaarden.

Inhoudsopgave

Inleiding.....	2
Visie	2
Inhoudsopgave	2
1. Pedagogische basisdoelen	3
I Vaste en sensitieve verzorgers.....	4
A. Mentorschap.....	4
B. Afwijken van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR).....	4
C. Wennen.....	5
D. Afmelden	5
E. Interactievaardigheden	5
1. sensitieve responsiviteit.....	6
2. respect voor de autonomie.....	6
3. structureren en grenzen stellen.....	6
4. praten en uitleg geven	6
5. ontwikkeling stimuleren.....	6
6. begeleiden van interacties	7
II. Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes.....	7
A. Basisgroepen.....	7
B. Basisgroepen op een vakantiedag	7
C. Een kind opvangen in een andere basisgroep.....	8
D. Basisgroepen samenvoegen.....	8
E. Wisselen van basisgroep	9
F. Een vaste plek en open deuren beleid.....	9
III. Inrichting van de omgeving	10
1. Binnen.....	10
2. Buiten	11
3. Structuur: seizoenen.....	11
4. Structuur: dagindeling schooldagen	12

5. Structuur: dagindeling vakantiedagen	12
1.2 Ruimte voor persoonlijke competentie	13
I. Ontdekkers	13
II. Individuen	13
III. Buitenspelers	13
IV. Risiconemers	14
1.3 Ruimte voor sociale competentie	15
1.4 Kinderen normen en waarden bijbrengen	16
Pedagogische werkwijze	16
Normen en Waarden in relatie tot onze kernwaarden	17
A. Duurzaamheid	17
B. Eigenheid	17
C. Samenwerken	17
D. Ruimte	17
2. Veiligheid en gezondheid	17
2.1 Veilig en gezond	17
2.2 Gezonde voeding	18
2.3 De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	18
3. Ouders	18
3.1 Samen opvoeden	18
3.2 Ouderparticipatie	19
3.3 Klachten	19
4. Informatie	19
5. Kwaliteitsontwikkeling	19
5.1 Persoonlijke ontwikkeling personeel	19
5.2 Teamontwikkeling	20
5.3 Pedagogisch coach	20
5.4 Beleidsmedewerker	20
5.5 Stagiaires en vrijwilligers	21

1. Pedagogische basisdoelen

Marianne Riksen- Walrave omschrijft 4 pedagogische basisdoelen welke zijn opgenomen in de wet kinderopvang. Ons pedagogisch beleid is gefundeerd op deze 4 doelen. Onze visie is verweven in de uitwerking van deze basisdoelen. We gebruiken daarnaast het pedagogisch kader voor 4-12 jarigen en de interactievaardigheden voor beroepskrachten in de kinderopvang om de doelstellingen te behalen en te waarborgen.

1. Emotionele veiligheid en geborgenheid voor alle kinderen
2. Ruimte voor persoonlijke competentie

3. Ruimte voor sociale competentie

4. Kinderen normen en waarden bijbrengen

1.1 Emotionele veiligheid en geborgenheid voor alle kinderen

Als kinderen naar BSO Mowgli gaan, komen ze na school in een andere, nieuwe omgeving. De ervaringen die zij opdoen zijn belangrijk voor hun ontwikkeling en opvoeding. Bij Mowgli hebben we niet alleen een zorg- en opvangfunctie maar bieden we ook een heel eigen speel- en leeromgeving. Wij vinden het heel belangrijk dat kinderen zich fijn voelen op de BSO en kiezen daarom voor een positieve benadering en veel aandacht voor de emotionele veiligheid van de kinderen.

Veiligheid is de basis van elk kind. Wanneer een kind zich niet veilig voelt kan het zich niet goed ontwikkelen. Het kind gaat dan niet op ontdekking en gaat uitdagingen uit de weg. De volgende drie bronnen (vaste en sensitieve verzorgers, aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes en inrichting van de omgeving) en de wijze waarop wij daar invulling aan geven vormen de basis voor emotionele veiligheid bij BSO Mowgli.

I Vaste en sensitieve verzorgers

A. Mentorschap

Het mentorschap draagt bij aan de emotionele veiligheid en aan de ontwikkeling van kinderen en beroepskrachten. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie is de basis van het werk van de beroepskracht. Door het begeleiden van eigen mentorkinderen is er ruimte voor de beroepskracht om deze kinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen zullen de kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

De mentor:

- biedt een vertrouwensrelatie en sociaal emotionele veiligheid.
- kan talenten in kinderen ontdekken en laten groeien.
- stimuleert het kind in zijn ontwikkeling en signaleert (potentiële) ontwikkelingsproblemen.
- is het eerste aanspreekpunt voor ouders.
- nodigt de ouders uit voor een intakegesprek en voert de intake- en welbevindengesprekken.
- begeleidt het kind in de kennismaking met de (nieuwe) groep.
- zorgt ervoor dat alle betrokken beroepskrachten op de hoogte zijn van bijzonderheden van het kind en afspraken die met de ouders gemaakt zijn.

Het mentorschap is bij ons gekoppeld aan de basisgroepen. 1 basisgroep kan meerdere mentoren hebben. Samen delen ze de verantwoordelijkheid over de kinderen die in deze basisgroep zijn ingedeeld.

Een basisgroep eet met hun mentor. Dit is niet in alle gevallen mogelijk doordat een mentor niet alle dagen werkt, vrij kan zijn, elders ingeroosterd wordt of ziek is.

Naast mentoren werken we wanneer mogelijk met een vast team binnen een vast rooster. Het grootste gedeelte van de dag spelen alle kinderen door elkaar volgens het 'open deuren' beleid. Kinderen zijn vertrouwd met de beroepskrachten die ze tegen komen die middag. Ze zien altijd voldoende bekende gezichten. Wanneer de mentor van een groep niet aanwezig is zal een ander teamlid met de kinderen eten en bijzonderheden aan de mentor overdragen.

B. Afwijken van de Beroepskracht Kind Ratio (BKR)

Het kan zijn dat tijdens de ophaal periode een beroepskracht voor een periode van maximaal een half uurtje, te veel kinderen onder haar hoede heeft. Reden daarvoor is dat er dan nog een aantal

beroepskrachten onderweg zijn met kinderen van andere scholen, terwijl er ook al kinderen bij Mowgli zijn gearriveerd. Deze korte afwijking is toegestaan. We hebben dan wel de afspraak gemaakt dat de kinderen bij elkaar blijven en binnen het gezichtsveld van de beroepskracht spelen.

Vanaf 18.00 wordt de beschikbare speelruimte ingeperkt door een aantal lokalen te sluiten of de buitenruimte te beperken tot alleen het bovenste gedeelte.

Tijdens een vakantiedag of studiedag worden de kinderen een gehele dag opgevangen. We mogen dan 3 uur afwijken. De kinderen worden dan in de kapel, buiten op het bovenste veld of in de centrale hal opgevangen zodat er meer overzicht is. We kijken af aan het begin en einde van de dag in verband met vroege en late diensten. Tussen de middag wordt er pauze gehouden en zijn er ook tijdelijk minder medewerkers op de groep.

C. Wennen

Om de kinderen te laten wennen aan onze BSO kunnen zij samen met de ouders een middag komen kijken. Wij zien dit als een wederzijdse kennismaking. Wij hopen dat de nieuwe kinderen zich al thuis voelen voordat zij met de echte opvang beginnen. Het beginnen op de BSO is namelijk vaak een grote stap voor de kinderen. Voor veel kinderen geldt dat dit ook het moment is dat zij beginnen op de basisschool.

Veel kinderen die naar onze BSO komen stromen door vanaf onze dagopvang. Door de activiteiten met de 3+ groep hebben zij al kennis gemaakt met de ruimtes van de BSO. In de periode voor hun 4^e verjaardag nemen we ze ook een keertje mee met het ophalen van de kinderen bij de school waar ze zijn ingeschreven. Zo weten ze vooraf waar ze worden opgehaald en hoe we naar Mowgli gaan. Ze mogen daarna ook mee fruit eten en mee spelen. We zien dit als een activiteit. Het kind wat gaat wennen blijft op 'aanwezig' geregistreerd staan bij de peutergroep.

D. Afmelden

Elke dag is er 1 beroepskracht die verantwoordelijk is voor het afmelden van de kinderen. We noemen dat de tablet-dienst. Kinderen krijgen bij het fruit eten te horen wie de tablet dienst heeft die dag. Ze weten dat ze bij die persoon moeten afmelden die dag. De beroepskrachten die eerder naar huis gaan dragen belangrijke zaken over aan de tablet-dienst. Belangrijke bijzonderheden worden ook in de tablet gezet en eventueel naar de ouders gestuurd via het ouderportaal.

De kinderen zoeken samen met de beroepskracht hun naam en melden zichzelf af. We weten zo zeker dat alle kinderen die naar huis gaan ook daadwerkelijk worden afgemeld

Achter op de tablet staat een afbeelding met een stoplicht. Elk kind tikt bij de afmelding op groen, oranje of rood om aan te geven hoe ze de middag hebben ervaren. De tablet dienst vraagt hier zo nodig op door.

E. Interactievaardigheden

Om kinderen goed te kunnen ondersteunen in hun ontwikkeling is het van groot belang dat er goede communicatie is tussen de beroepskrachten en kinderen. Communicatie verloopt over en weer op verschillende manieren, verbaal en non verbaal. Dit noemen we interactie.

Elke beroepskracht die werkzaam is in de kinderopvang hoort over interactievaardigheden te beschikken die zijn vastgesteld voor onze sector. Ze helpen om op een goede manier te reageren op boodschappen van kinderen. Door deze vaardigheden toe te passen, voelen kinderen zich gehoord en gezien. Ze voelen zich veilig binnen de groep. Ook weten ze wat er van hen wordt verwacht. Dit zorgt ervoor dat ze kunnen meedoen in de groep.

Bij Mowgli besteden we hier in de pedagogisch coaching veel aandacht aan op zowel individueel als groepsniveau. De interactievaardigheden zijn opgenomen in ons beleid pedagogische praktijk voor

pedagogisch medewerkers. Middels een persoonlijk ontwikkelplan werkt elke medewerker aan doelen die te maken hebben met de interactievaardigheden.

De interactievaardigheden beslaan de volgende gebieden:

1. sensitieve responsiviteit

De basishouding waarin je signalen van kinderen oppikt, interpreteert en effectief omzet in ondersteuning.

Voorbeeld: Jelle van 4 zit net op school. Bij het vrij spel staat Jelle in een hoekje en draait zich weg van de groep. Het ziet er naar uit dat hij elk moment in huilen kan uitbarsten. Een pedagogisch medewerker loopt naar hem toe en hurkt bij hem neer. Ze vertelt hem dat ze ziet dat hij het een beetje moeilijk vindt en dat ze dat begrijpt. Ze stelt voor om samen even een rondje te lopen.

2. respect voor de autonomie

De vaardigheid om alle kinderen in de groep te zien als individuen en ieder de ruimte en de tijd te geven om zich op eigen wijze te ontwikkelen.

Voorbeeld: In de knutselruimte zijn verschillende kinderen in de weer. Ze creëren wat ze willen zonder vooraf bepaalde opdracht. Ze hebben toegang tot verschillende materialen en gereedschappen. Een pedagogisch medewerker houdt toezicht op de veiligheid. Anneke heeft een creatie gemaakt met veertjes, kralen en oude puzzelstukjes. Ze vertelt dat het vogeltjes op bootjes voorstellen. Een ander kind hoort dit en haakt enthousiast aan: 'zullen we er ook een vijver voor maken?'

3. structureren en grenzen stellen.

De vaardigheid om voor ieder kind aan te geven wat er van hem wordt verwacht: op welk moment en op welke manier. Rekening houdend met de mogelijkheden van het individuele kind.

Voorbeeld: De kinderen mogen klimmen in bomen. Hier is voor de veiligheid een maximale hoogte in aangegeven. De kinderen vinden het leuk om grenzen te verkennen. We stimuleren ze om elkaar aan te spreken op de regels. 'Thom je gaat echt te hoog!' zegt Rasha. 'Niet waar! Ik kan dat best!' zegt Thom. De pedagogisch medewerker ziet Thom behendig hoog in de boom klimmen en hoort de twee aan. 'Ik denk dat jullie alle twee gelijk hebben. Thom kan het heel goed, maar het is hoger dan afgesproken. We halen de meetstok er eventjes bij'. Samen met Rasha haalt de pedagogisch medewerker de meetstok. Er wordt nog eens uitgelegd waarom die hoogte bepaald is en Thom klimt weer naar beneden.

4. praten en uitleg geven

De vaardigheid om te ondersteunen in de communicatie, zodat ieder kind meer begrippen leert. 'Ondertitel' je eigen handelen en dat van kinderen. Ongemerkt wordt ieder kind geïntroduceerd in alledaagse handelingen en gewoontes.

Voorbeeld: Tijdens het fruit eten komt elk kind even aan het woord. Ze vertellen hoe hun dag was en wat ze die middag graag willen doen. De Pedagogisch medewerker stelt vragen en vertelt hoe de dag gaat verlopen.

5. ontwikkeling stimuleren

De vaardigheid om de kennis, het handelen en de gevoelswereld van ieder kind te vergroten.

Voorbeeld: Elke middag worden er twee activiteiten aangeboden binnen verschillende ontwikkelgebieden. Elk kind mag hierbij aansluiten.

6. begeleiden van interacties

De vaardigheid om kinderen zich veilig en vertrouwd te laten voelen in de groep en een groepsgevoel te creëren.

Voorbeeld: Sam wil graag met andere kinderen spelen. Hij weet alleen niet zo goed hoe hij hierbij aan moet sluiten. Hij hangt een beetje rond. Een pedagogisch medewerker vraagt hem wat er is. Sam vertelt wat hem dwars zit. Samen lopen ze naar de Buddy Bank. Een kind wat op de bank gaat zitten laat hiermee zien dat het graag met iemand wil spelen. Sander en Jarik zien Sam zitten en rennen naar de bank. 'Ga je met ons mee voetballen Sam?'.

II. Aanwezigheid van bekende leeftijdsgenootjes

Doordat het kind geplaatst is in een basisgroep heeft het altijd bekende kinderen om mee te spelen. Het contact met bekende leeftijdsgenootjes is belangrijk om tot beter samenspel te komen. Het kan zijn dat een kind wordt overgeplaatst naar een andere basisgroep. Een kind wordt hierop zo goed mogelijk voorbereid en ouders wordt om toestemming gevraagd.

A. Basisgroepen

Een basisgroep biedt continuïteit en geborgenheid in relatie met leeftijdsgenootjes, groepsleiding en omgeving.

De kinderen op de BSO hebben een leeftijd van 4 – 12 jaar. 1 beroepskracht vangt maximaal 12 kinderen op.

Bij BSO Mowgli zitten de kinderen in 7 basisgroepen, een basisgroep heeft maximaal 12 kinderen. Indien er 12 kinderen worden opgevangen zijn minimaal 8 kinderen boven de 7 jaar oud. We kennen de volgende groepen:

- Mussen
- Vinken
- Duiven
- Spreeuwen
- Ganzen
- Eenden
- Zwanen

Een kind heeft in principe maar 1 basisgroep. Het kan zo zijn dat een kind bij aanvang tijdelijk wordt ondergebracht in twee basisgroepen omdat er in zijn groep nog geen plek is op alle gewenste dagen. We kunnen de kinderen dan eerder plaatsen en komen hiermee tegemoet aan de wensen van ouders.

B. Basisgroepen op een vakantiedag

Tijdens de vakantie BSO vangen we kinderen op van alle basisgroepen maar liggen de totale aantallen lager dan in de schoolweken. We houden in de vakanties niet vast aan de basisgroepen. Vakantie BSO is anders dan anders. We maken daar wat feestelijks van. In de ochtend, voor het fruit eten, delen we de kinderen in. We maken groepen van maximaal 22 kinderen en koppelen hieraan ook beroepskrachten. De beroepskrachten dragen verantwoordelijkheid voor de kinderen die bij hen in de groep zijn ingedeeld. Zij zorgen dat ze op de hoogte zijn van de bijzonderheden van de kinderen in hun groep.

Omdat de groepsindeling afwijkt van de indeling op de digitale aanwezigheidslijst worden papieren lijsten gehanteerd. Hierop worden de namen van de kinderen ingevuld en de namen van de

verantwoordelijke beroepskrachten. De aanwezigheid wordt bijgehouden op de totale lijst in de tablet.

De kinderen mogen soms zelf meebeslissen bij wie ze in een groepje willen. Zo kunnen ze een keer bij andere kinderen zitten dan in de schoolweken of juist een keer wel of niet bij hun broertje en zusje. Dit geeft leuke nieuwe interacties en bevordert het speelse en vrije karakter van de vakantie BSO. Ook kan het zo zijn dat de beroepskrachten ervoor kiezen om zelf een indeling te maken om bijvoorbeeld een indeling te maken op basis van leeftijd of interesses om op die manier beter aan te sluiten op het aangeboden programma. De groepsindeling die in de ochtend is gemaakt wordt gedurende de dag behouden. Dat wil zeggen dat de kinderen de hele dag dezelfde beroepskrachten als aanspreekpunt hebben en in hetzelfde groepje de eetmomenten hebben.

Soms werkt er in de ochtend een andere beroepskracht dan in de middag. De kinderen krijgen dan in de ochtend al te horen wie in de middag komt werken. De ochtenddienst draagt alle bijzonderheden dan over aan de middag dienst.

C. Een kind opvangen in een andere basisgroep

Het is toegestaan dat een kind op zijn vaste dag opgevangen wordt in een andere groep, mits ouders daarvoor schriftelijke toestemming geven. Ze doen dit via het ouderportaal. Als ouders een extra dag opvang aanvragen geven ze bij voorbaat aan dat het mogelijk ook op een andere groep dan de stamgroep opgevangen kan worden. Er wordt dan wel gemeld in welke groep het kind die dag terecht komt.

Voorbeeld uit de praktijk:

- 1. De beroepskracht die ingeroosterd staat bij de Eenden is ziek. Er is geen vervanging gevonden. De Eenden hebben die middag 7 kinderen. De Mussen hebben die middag 8 kinderen en kunnen daarom nog 3 kinderen opvangen. De Ganzen hebben die middag 7 kinderen en kunnen dus nog 4 kinderen opvangen. De Eenden worden met toestemming van de ouders verdeeld over de Mussen en de Ganzen.*
- 2. Jet start in augustus bij de Zwanen. Ze komt op maandag, dinsdag en donderdag. Op donderdag is tot november nog geen plek. Jet wordt in samenspraak met de ouders tot november opgevangen in twee groepen. Op maandag en dinsdag bij Zwanen, op donderdag bij de Duiven.*
- 3. Anneke wil een dag extra komen. Ze is een Zwaan maar de Zwanen zitten vol die dag. Bij de Vinken is wel plek. Anneke wordt die dag zonder toestemming van de ouders bij de Vinken opgevangen. Ouders zijn op de hoogte dat deze mogelijk bestaat. Ouders wordt wel gemeld in welke groep ze opgevangen worden.*

D. Basisgroepen samenvoegen

Basisgroepen zijn soms niet helemaal gevuld. Wanneer een basisgroep minder dan 6 kinderen heeft dan wordt gekeken of de groep kan samenvoegen met een andere groep. Dit vergroot de mogelijkheid tot interactie tussen de kinderen. Wanneer de samengevoegde groep niet meer dan 12 kinderen telt wordt hier 1 vast gezicht op ingeroosterd. Ouders zijn op de hoogte van dit beleid.

Voorbeeld uit de praktijk:

- 1. Op woensdag hebben de Spreeuwen maar 2 kinderen. De Ganzen 3. De vinken 6. Deze groepen worden dan samengevoegd en eten samen aan 1 tafel. Hier wordt 1 vast gezicht op ingeroosterd.*
- 2. Er zijn twee scholen die een studiemiddag hebben. Hierdoor zijn er veel kinderen afgemeld waardoor de Eenden ineens nog maar 3 kinderen hebben en de Zwanen 5. We besluiten de*

Eenden samen te voegen met de Zwanen. Het vaste gezicht van de Zwanen is ook een vast gezicht van de Eenden. De ingeroosterde beroepskracht van de Zwanen neemt verlof op die middag.

E. Wisselen van basisgroep

Vier keer per jaar is er een moment waarop kinderen in een andere basisgroep kunnen worden ingedeeld. Het uitgangspunt is om kinderen zo lang mogelijk in 1 basisgroep te laten. Er kunnen echter redenen zijn om hier vanaf te wijken. Het kan bijvoorbeeld zijn dat we vinden dat een kind in een andere groep beter tot zijn/ haar recht komt of dat de aantallen in de groepen door instroom en uitstroom van kinderen uit balans raken. Wanneer een kind wordt ingedeeld in een andere basisgroep en/ of een andere mentor krijgt toegewezen wordt dit altijd goed gecommuniceerd met zowel het kind als de ouders.

De vier momenten zijn:

- Na de zomervakantie
- Na de herfstvakantie
- Na de kerstvakantie
- Na de meivakantie

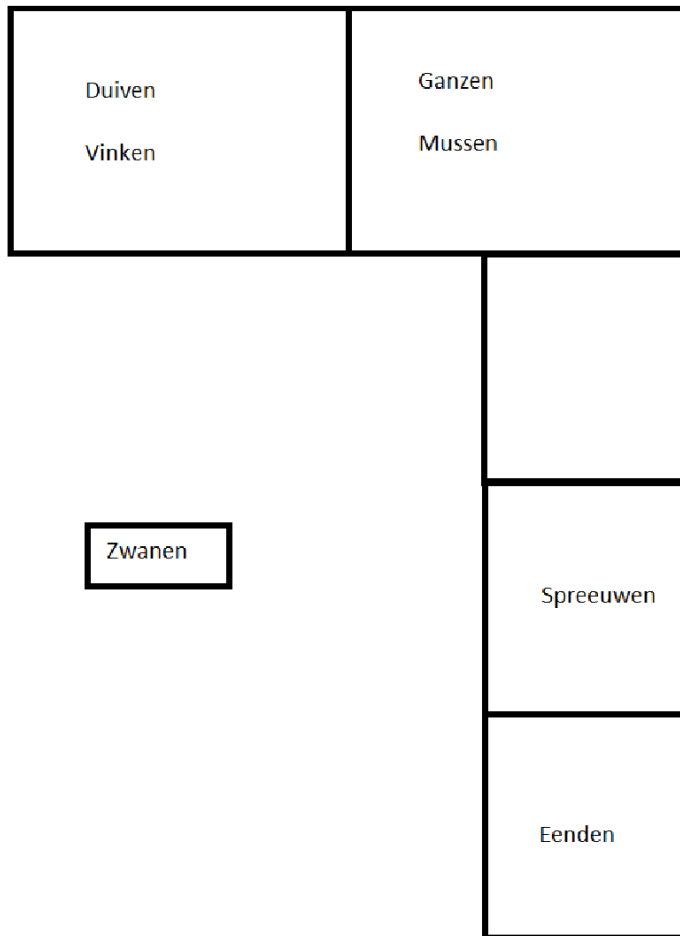
Wanneer er een hoge urgentie is om een kind over te plaatsen naar een andere groep dan kunnen we er voor kiezen om af te wijken van deze vaste momenten.

F. Een vaste plek en open deuren beleid.

Elke basisgroep heeft een vaste plek om te eten. Dit is geen wettelijke verplichting voor buitenschoolse opvang maar wij merken dat dit prettig is voor de kinderen. Op woensdag en vrijdag eet een deel van de kinderen een broodmaaltijd en in de middag drinken alle kinderen (lauwe) thee of water en eten fruit en groenten. Op woensdag en vrijdag zijn er minder kinderen en wijken we weleens af van de vaste plek omdat we groepen samenvoegen.

Tijdens het fruit eten worden de plannen voor die middag besproken. We hanteren een open deuren beleid. Dat wil zeggen dat na het eten deuren worden open gezet naar andere groepen en/ of de tuin. Kinderen kunnen zich vrij bewegen en andere kinderen, andere ruimtes en andere beroepskrachten bezoeken. Dit vergroot de diversiteit aan contacten en spelmogelijkheden.

Niet alle beroepskrachten worden tot 18.30 ingeroosterd. Vanaf 17.00 roosteren wij op de totale kind aantallen. Op een volle dag (>66) is dat minimaal 1 dienst tot 17.00, 4 diensten tot 18.00 en 2 diensten tot 18.30.

III. Inrichting van de omgeving

1. Binnen

Alle BSO kinderen worden opgevangen in de linker vleugel van het pand. Deze vleugel bestaat uit 6 lokalen, een kantoortje, een keuken en een brede gang. In alle lokalen behalve het kantoortje en het keukentje mogen kinderen spelen. In de keuken worden alleen projecten gedaan onder leiding van een beroepskracht.

De verschillende ruimtes zijn divers in inrichting en functie en wisselen daar soms ook in. De wensen van de kinderen worden hierin meegenomen. De twee grote basislokalen hebben een algemeen gebruiksdoel. 1 lokaal is ingericht als atelier. 1 lokaal is met name ingericht voor constructie. 1 lokaal is ingericht om je even in terug te kunnen trekken. Ook de gangen zijn ingericht voor spel. De lange gang heeft een klimwand. De centrale hal heeft een piano, orgel en gitaren. In de keuken kunnen kleinschalige kook/ bak activiteiten worden aangeboden. De kapel heeft een open karakter. Hier kunnen kinderen rennen en springen maar kunnen zich daar ook aan onttrekken door op de verdieping rustig te spelen.

Spelmateriaal ligt in het zicht en kunnen de kinderen zelf pakken. Sommige materialen moeten zij eerst om vragen. De kinderen kennen die afspraken.

Bij BSO Mowgli is natuurbeleving een belangrijk middel en waarde. Dit zie je ook terug in de ruimtes. We hebben respect voor de aarde en duurzaamheid is dan ook een belangrijk punt van aandacht. Zowel bij de inrichting als het aangeboden spel- en knutselmateriaal is zichtbaar dat we veel gebruik maken van hergebruik. Oude meubeltjes krijgen een nieuw likje verf, een oude deur wordt een tafel,

een oud ledikant een hekje, speelgoed waar kinderen van klanten uitgegroeid zijn krijgt bij ons een nieuw leven en er wordt naar hartenlust geknutseld met allerlei kosteloos materiaal wat anders weggegooid zou worden.

Nieuwe spullen worden zorgvuldig overwogen aangeschaft en zijn zoveel mogelijk gemaakt van duurzame materialen. Kinderen helpen zelf mee met de inrichting van de lokalen. Zo zijn er wanden die zelf zijn behangen door de kinderen met restjes behang, zijn er zelf aangebrachte muurschilderingen of zelf gecreëerde knusse hoekjes.

2. Buiten

We hebben een enorm grote groene buitenruimte waar kinderen vrij kunnen spelen en ontdekken. Voor met name hele jonge kinderen kan die ruimte overweldigend zijn. Voldoende toezicht en nabijheid van vaste beroepskrachten zorgt er voor dat kinderen zich ook veilig voelen in deze enorme ruimte. Kinderen zitten niet op elkaars lip en kunnen zelf kiezen met wie, waar en wat ze spelen.

3. Structuur: seizoenen

De vaste ritmen van de seizoenen, vaste rituelen rondom eten en vieringen zoals verjaardagen zijn belangrijke onderdelen van de structuur die een kind ervaart. Daarnaast hebben we een vaste dagindeling.

De seizoenen geven ons houvast. We vieren elk seizoen en bieden per seizoen 2 thema's aan om binnen te werken.

De indeling van de thema's ziet er dan als volgt uit:

	hoofdthema		Subthema's oneven jaren 2023/2025/2027	Subthema's even jaren 2024/2026/2028
21 december tot 20 maart	WINTER	21-12 t/m 5-02	Familie	Sprookjes
		06-02 t/m 20-03	Emoties	Beroepen
21 maart tot 20 juni	LENTE	21-03 t/m 7-05	Dieren	Planten
		8-05 t/m 20-06	Voeding	Sporten
21 juni tot 20 september	ZOMER	21-06 t/m 6-08	Water & aarde	Wetenschap en proefjes
		7-07 t/m 20-09	Helden	Rond de wereld
21 september tot 20 december	HERFST	21-09 t/m 5-11	Recyclen	Verkeer
		5-11 t/m 20-12	Post	Kleuren en vormen

4. Structuur: dagindeling schooldagen

We hebben verschillende ophaaltijden, te weten 12.30 uur, 14.00 uur, 14.15 uur, 14.30 uur en 15.00 uur. De kinderen die om 12.30 uur uit zijn, eten gezamenlijk om 13.00 uur.

De kinderen die later uit zijn hebben al op school gegeten, maar ze krijgen wel nog fruit en iets te drinken na school.

Tijdens de schoolweken worden de kinderen van school opgehaald, met verschillende (bak)fietsen of te voet. De kinderen worden opgehaald door PM'ers, stagiaires of andere medewerkers. Alle medewerkers die kinderen van school halen hebben minimaal een VOG.

We verzamelen in de kapel of in de tuin. Wanneer iedereen compleet is gaan de kinderen met hun basisgroep eten op hun vaste plek.

Maandag, dinsdag, donderdag

13.45-15.15	Kinderen worden opgehaald en verzamelen in de kapel of buiten.
15.15-15.45	fruit/ groente eten in basis groepen
15.45-18.00	Activiteiten aanbod en vrij spel
18.00-18.30	Afsluiting van de dag in de kapel, buiten op het bovenste veld of in de centrale hal.

Woensdag, vrijdag

12.30-12.45	Kinderen worden opgehaald
13.00 -13.45	Lunch in basisgroepen
13.45-15.15	Overige kinderen worden opgehaald / moment van rust of rustig spel buiten of in de kapel.
15.15 – 15.45	fruit/ groenten eten in basisgroepen
15.45-18.00	Activiteiten aanbod en vrij spel
18.00-18.30	Afsluiting van de dag in de kapel, buiten op het bovenste veld of in de centrale hal.

5. Structuur: dagindeling vakantiedagen

Tijdens de vakantieperiode (of tijdens een studiedag) zijn de kinderen de hele dag aanwezig op de buitenschoolse opvang. Er wordt dan een speciale vakantieplanning gemaakt.

Tot 9.30	Worden de kinderen gebracht.
09.30 - 10.00	Fruit / groenten eten in basisgroepen
10.00 - 12.30	Activiteiten en vrij spel.
12.30 - 13.15	Lunch in basisgroepen
13.15 - 13.45	Rust moment
13.45 - 15.15	Vrij spel
15.15 - 15.45	Groenten eten in basisgroepen

15.45 - 18.00	Activiteiten aanbod en vrij spel
18.30	Afsluiting van de dag in de kapel, buiten op het bovenste veld of in de centrale hal.

1.2 Ruimte voor persoonlijke competentie

Kinderen zijn de volwassenen van morgen maar zij zijn boven alles kinderen in het hier en nu die van nature al beschikken over belangrijke eigenschappen die zij in de toekomst nodig hebben. Wanneer wij vertrouwen, uitdaging, veiligheid en passende uitdaging bieden kunnen kinderen zich optimaal ontwikkelen.

I. Ontdekkers

Kinderen zijn van nature ontdekkers. Ze leren de wereld om zich heen te begrijpen door te spelen en te ontdekken. Bij Mowgli gebruiken we pedagogische uitgangspunten van Maria Montessori en Rudolf Steiner. Beide pedagogen gaan uit van de natuurlijke drang van kinderen om op onderzoek te gaan. Kinderen krijgen de ruimte om veel zelf te doen. Dit stimuleert hun zelfredzaamheid. We gebruiken ook de visie van Janusz Korczak. Het was zijn overtuiging dat we respect moeten hebben voor het kind in het nu waarbij we er op moeten vertrouwen dat elk kind al heel veel zelf kan. De beroepskrachten begeleiden hen hierin, moedigen aan en bieden duidelijke kaders. Binnen een gestructureerd dagprogramma is er ruimte voor elk kind om op eigen wijze en niveau uitdagingen aan te gaan.

II. Individuen

Spelen doen kinderen voor hun plezier. Alleen of samen met anderen. Doen waar je zin in hebt.

Het aansluiten bij de belangstelling van het kind en het goed kijken naar het kind is van groot belang. De beroepskrachten onderzoeken de mogelijkheden en wensen van de kinderen en bieden hen de mogelijkheid zich te ontwikkelen. Vrij spel is hierbij ons belangrijkste middel. Een kind mag bij ons zoveel mogelijk zelf kiezen hoe, waar, wanneer, waarmee en met wie ze spelen. Beroepskrachten zorgen voor een afwisselend aanbod aan materialen en een uitdagende omgeving. Zij begeleiden het vrije spel maar grijpen zo min mogelijk in.

Elke dag worden er twee activiteiten aangeboden als aanvulling op vrij spel. Deelname aan activiteiten is altijd vrijwillig. We bieden activiteiten aan in 6 verschillende categorieën: knutselen en kunst, muziek en theater, eten en drinken, sport en bewegen, natuur en buiten en techniek en proefjes. Elke week komen alle categorieën aan bod. De activiteiten sluiten aan bij het maandthema.

Door het kind te bevestigen, zelf te laten verkennen, zelf te laten puzzelen en aan te moedigen, groeit zijn zelfvertrouwen.

Wij hechten veel waarde aan vrije expressie. Vrije expressie is het middel bij uitstek voor kinderen om elkaar te laten zien welke belevingswereld ze hebben. Wij geven daarom de kinderen zoveel mogelijk vrijheid in materiaalkeuze, speelmogelijkheden en uitingen. Zo is er een atelier waarin de kinderen vrij kunnen creëren zonder enige vorm van opdracht.

Kinderen proberen oplossingen te vinden voor allerlei zaken waar ze mee te maken krijgen en doen zo ervaringen op die hen helpen hun creativiteit, zelfstandigheid, zelfvertrouwen en veerkracht te ontwikkelen. Zo ontstaat er een basis om contacten aan te gaan met andere kinderen en volwassenen.

III. Buitenspelers

Speelnatuur stimuleert avontuurlijk spel. Het nodigt kinderen uit om veel te bewegen. Ze kunnen zich er na een dag in de schoolbanken enorm uitleven. Buiten kunnen kinderen veel meer, gevarieerder en intensiever bewegen dan binnen. Zwitsers onderzoek laat zien dat kinderen hierdoor een betere motoriek ontwikkelen. Groen is een uitstekende strategie om overgewicht tegen te gaan. Het is voor

kinderen onontbeerlijk om veel te kunnen bewegen. Kinderen vinden het heerlijk om buiten te spelen. Daarnaast leren zij hun grenzen en mogelijkheden kennen.

Buiten leert het kind ook om met onvoorspelbare situaties om te gaan. Een boomstam is bijvoorbeeld het ene moment nat en glad, maar bij droog weer kun je er prima over lopen.

De natuur is dynamisch. De spelmogelijkheden variëren met de seizoenen en weersomstandigheden. Spelvormen staan niet vast. Kinderen krijgen hierdoor een omgeving om zelf uit te vinden en te ontdekken. De buitenruimte van Mowgli maakt kinderen nieuwsgierig, nodigt uit tot ontdekken en prikkelt de fantasie. Het vrije spel, dat aan de basis ligt voor creativiteit en het ontwikkelen van een eigen identiteit, wordt optimaal gestimuleerd. Bovendien leren kinderen binnen veilige kaders om te gaan met risico's.

Buiten maken we gebruik van natuurlijke speelaanleidingen. Een omgevallen boom, een bosje waar je in weg kan kruipen, takken en bladeren. We voegen hier zogenaamde 'loose parts' aan toe. Dit zijn bijvoorbeeld planken, autobanden, pallets, dakgoten, stenen, een rollator, een ton.

Kinderen leren buiten ook over planten en dieren, natuurlijke materialen en processen. Onze moestuin laat kinderen zien en ervaren waar voedsel vandaan komt. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die hun eigen voedsel kweken, beter eten.

IV. Risiconemers

Bij BSO Mowgli bieden we kinderen de kans om risico's te nemen en hiervan te leren. We bieden risico's in 6 categorieën:

- Spelen met gevaarlijke voorwerpen (stokken, gereedschap, stenen)
- Spelen met snelheid (rennen, fietsen, glijden, rollen)
- Spelen op hoogte (klimmen, springen)
- Spelen uit zicht (in een bosje, hut, verstoppertje)
- Trek en duwspelen (stoeien, botsen)
- Spelen op gevaarlijke plekken (bij water, vuur, gladde plekken)

Omgaan met risico's kent veel voordelen. Het versterkt de risico competentie om zichzelf te beschermen, het stimuleert veerkracht en weerbaarheid, vergroot het zelfvertrouwen, vergroot de creativiteit en leert kinderen grenzen te verkennen en persoonlijke kwaliteiten te ontdekken.

Er is een groot verschil tussen risico's en gevaar. Risico's horen bij de kinderen. Gevaar bij de volwassenen om hen heen. Wij zijn er om de kinderen te behoeden voor grote gevaren maar geven ze de ruimte om zelf eigenaar te zijn van de risico's die ze nemen.

Voorbeeld uit de praktijk:

Een groepje kinderen heeft bedacht dat ze een kar gaan bouwen om mee van de heuvel te rijden. Ze gebruiken hiervoor een plank, een paar oude wielen en gereedschap. De beroepskracht laat ze hun gang gaan maar verwijdert wel de roestige spijker die nog uit de plank steekt. 'kijk jongens, hier steekt een spijker uit. Een roestige spijker kan lelijke wonden maken en je kan er ziek van worden. Die haal ik er uit. Als jullie er nog meer tegen komen moet je me even roepen, dan verwijder ik die ook.'. Wanneer de kar klaar is rollen de kinderen er mee van de heuvel. Ze ontdekken hierbij dat zwenkwielen er voor zorgen dat je niet recht naar beneden gaat. Ze vallen halverwege de helling van de plank. Een van de kinderen loopt hierbij een schram op. Het jongetje huilt en zijn vriendjes lopen samen met hem naar de beroepskracht. "Ik zie dat jullie Gijs goed helpen. Jullie zijn gevallen maar kwamen al wel mooi tot halverwege!" Ze troost het kind, maakt het wondje schoon en plakt er een pleister op. Ze halen de wielen weer van de plank af en gaan nadenken over verbeteringen. De beroepskracht spreekt de kinderen bemoedigend toe. "Wat werken jullie goed samen! Ik zie dat jullie goed nadenken en goede plannen bedenken. Ik ben heel benieuwd naar jullie

volgende ontwerp. Gijs, ik heb gezien dat je nog best een beetje last hebt van je knie. Maar je geeft niet op en probeert nieuwe dingen. Dat vind ik heel dapper van je.”

1.3 Ruimte voor sociale competentie

Mensen zijn sociale wezens. We hebben veel te maken met andere mensen. We vinden het daarom van groot belang dat kinderen zich ontwikkelen tot volwassenen die goed kunnen functioneren in onze samenleving. Ze hebben daarvoor tal van vaardigheden nodig zoals helpen, conflicten voorkomen en oplossen, communiceren, samenwerken, inleven en opkomen voor elkaar. Het veilig spelen in een groep met bekende leeftijdsgenootjes onder begeleiding van vaste beroepskrachten biedt een goed klimaat om die vaardigheden te leren. Door samen te spelen en groepsactiviteiten te doen gaan kinderen relaties aan en leren ze daarbij de uitdagingen die dat met zich meebrengt het hoofd te bieden. Ze leren op hun beurt te wachten, te delen, ruzietjes op te lossen, afspraken maken, opkomen voor zichzelf en anderen en omgaan met succes en teleurstellingen. De beroepskracht begeleidt dit proces door een afwachtende houding aan te nemen en in te grijpen wanneer iets niet voldoende lukt. Zo zal een beroepskracht eerst twee kinderen die een conflict hebben de kans geven het zelf op te lossen maar zal ingrijpen wanneer dit niet lukt en handvatten geven om het anders aan te pakken.

We hanteren de 30 seconden regel. Als de beroepskracht het gevoel heeft in te moeten grijpen wacht ze 30 seconden af. Vaak hebben kinderen het binnen die tijd al zelf opgelost.

Voorbeeld uit de praktijk:

- 1. Bart en Saïd rapen kastanjes. Ze hebben samen al een kruiwagen vol. Jopie wil ook graag kastanjes rapen maar mag van Bart en Saïd zijn kastanjes niet in de kruiwagen gooien. Er ontstaat onenigheid waarbij de kinderen naar elkaar schreeuwen. De beroepskracht staat op afstand te observeren. Ze telt tot 30. Jopie wordt zo boos dat hij de kruiwagen om gooit. De kinderen hebben het conflict niet zelf kunnen oplossen. De beroepskracht laat Jopie even afkoelen en brengt de jongens daarna samen. ‘Ik heb gezien dat jullie ruzie kregen over de kruiwagen. Wat jammer dat nu alle kastanjes op de grond liggen. Zullen we ze weer terug in de kruiwagen doen en kijken hoe we hier samen uit kunnen komen?’ Tijdens het rapen geeft de beroepskracht de kinderen de ruimte om hun verhaal te doen. Bart en Saïd bleken bang te zijn dat Jopie er vandoor zou gaan met hun kastanjes. Samen komen ze tot de oplossing om Jopie een eigen emmer te geven. Er wordt besproken hoe dit anders had gekund.*
- 2. Jay fietst steeds net iets te hard langs andere kinderen. De beroepskracht ziet dit en signaleert hierbij het risico dat het zal eindigen in een botsing met een ander fietsend kind. Er zijn geen lopende kinderen op het pad. Hij wacht 30 seconden af. Een van de fietsende kinderen besluit zijn fiets dwars op het pad te zetten. “Stop! Je krijgt een boete voor te hard rijden!” Er wordt een boomblaadje opgeraapt en aan Jay gegeven. “Je moet duizendmiljoen betalen!” Jay moet lachen en betaalt zijn boete met eikeltjes. Daarna wordt hij zelf “politie”. Er worden nog heel wat bonnen uitgedeeld die middag.*

Beroepskrachten benoemen successen, hoe klein ook. Ze geven elk kind complimentjes en benoemen de sterke kanten en unieke eigenschappen. Zo leren de kinderen eigenheid te waarderen en begrip te hebben voor elkaar. Beroepskrachten zetten een positieve sfeer neer waarin aanmoediging en enthousiasme belangrijke eigenschappen zijn om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling.

Kinderen die veel tijd doorbrengen in de natuur ontwikkelen zich beter op sociaal vlak. Ze helpen elkaar vaker, hebben minder conflicten en accepteren hun grenzen beter. Door zelfstandig de buitenruimte te verkennen, de omgeving te ontdekken en er op te reageren ontwikkelen kinderen een gevoel van controle over die omgeving en daarmee het gevoel dat ze echt met de omgeving om kunnen gaan. Een goed zelfvertrouwen geeft een kind een stevige basis.

1.4 Kinderen normen en waarden bijbrengen

Pedagogische werkwijze

Wij maken afspraken met de kinderen die passen bij hun leeftijd. De basis daarvoor zijn respect voor jezelf, elkaar, spullen en de natuur en een gezonde en duurzame manier van leven. Beroepskrachten geven hierin het goede voorbeeld en hebben ook respect voor de waarden en normen die kinderen van huis uit meenemen.

Basisafspraken:

1. We zijn eerlijk en vriendelijk tegen elkaar
2. We zijn rustig waar moet en druk waar het mag
3. We ruimen op waar we mee gespeeld hebben
4. We luisteren naar elkaar en lossen samen dingen op
5. We helpen elkaar waar nodig
6. We gaan goed om met onze omgeving
7. We eten en drinken gezond

Het bijbrengen van normen en waarden betekent voor de pedagogische werkwijze dat er een sfeer is op de BSO waarbij iedereen respectvol met elkaar omgaat. Met elkaar spreken we manieren af om elkaar ook aan de afspraken te houden, je open te stellen voor elkaar.

De beroepskrachten houden rekening met de eigenheid en autonomie van kinderen. De kinderen mogen zijn wie ze zijn. Er wordt geen oordeel gegeven over verschillen tussen kinderen en er is veel aandacht voor een goede omgang met elkaar.

In de groep wordt met de kinderen gesproken over afspraken en omgangsvormen. De kinderen krijgen een schouderklopje of complimenten van de beroepskrachten als zij meehelpen, elkaar helpen of bepaalde dingen goed doen.

Door in een goede sfeer duidelijke afspraken te maken en ervoor te zorgen dat ze ook worden nageleefd voorkom je over het algemeen ongewenst gedrag bij de kinderen.

Positief gedrag wordt altijd beloond. Negatief gedrag wordt gezien als het onvermogen van een kind om het juiste gedrag te laten zien. Hierin zit een leerkans en de situatie wordt dan ook als zodanig aangepakt. Het gedrag wordt benoemd en we laten zien en benoemen hoe het anders kan. We gaan op zoek naar mogelijkheden om het kind het juiste gedrag te laten oefenen en juichen toe als dit lukt.

Bij kinderen vanaf groep 3 hanteren we het 'Oeps! Dat kan beter..' formulier. Dit formulier vullen we in bij ongewenst gedrag. Dit doen we samen met het kind. Het formulier heeft als doel om de kinderen zelf na te laten denken over de situatie en daar zelf een oplossing voor te bedenken. Ze vullen in wat er gebeurd is, waarom dat gebeurde en wat ze kunnen doen om dat een volgende keer te voorkomen. Wij ervaren dat kinderen die op deze wijze hun eigen gedrag onder de loep nemen meer zelfreflectie ontwikkelen en meer gemotiveerd zijn om hun gedrag te verbeteren.

Als onwenselijk gedrag structureel blijkt te zijn en de genomen stappen niet leiden tot voldoende vooruitgang, kan samen met ouders en kind een stappenplan worden gemaakt om tot een oplossing te komen.

Normen en Waarden in relatie tot onze kernwaarden.

A. Duurzaamheid

Wij vinden duurzaam omgaan met de aarde en alles wat daar op leeft belangrijk. We stimuleren kinderen daarom al op jonge leeftijd om duurzame keuzes te maken. Dit doen we door in te spelen op actuele situaties en ze er actief bij te betrekken. We voeden hoopvol op. Dat betekent dat we kinderen wel wijzen op duurzame keuzes die betrekking hebben op hun eigen invloed op de omgeving maar dat we het niet gaan hebben over grote doemscenario's. We gaan bijvoorbeeld niet zeggen: 'jullie moeten zorgen voor de aarde anders blijft er niks meer van over. De mensen maken alles kapot. Als we nu niet stoppen met vervuilen dan hebben jullie kinderen later helemaal geen aarde meer om te leven.' Wat we wel zeggen: 'Het is slim om de loom elastiekjes alleen binnen te gebruiken. Buiten vallen ze op de grond en komen ze om de snavels en poten van vogels. Dat is niet fijn voor ze.' We laten kinderen zoveel mogelijk zelf meedenken.

B. Eigenheid

Jezelf kunnen zijn vinden wij heel belangrijk. We leren kinderen dat iedereen er mag zijn en dat ze allemaal eigen unieke eigenschappen hebben. Ieder kind ontwikkelt op eigen wijze en eigen tempo. We leren ze vertrouwen op hun eigen keuzes.

C. Samenwerken

Samen bereik je meer dan in je eentje. We leren de kinderen bij Mowgli dat je moet zorgen voor jezelf, je omgeving maar ook zeker voor elkaar. Dit doen we door na schooltijd in basisgroepen te eten en naar elkaar te luisteren, door samen te spelen en door interacties te begeleiden.

D. Ruimte

We geven kinderen de ruimte om zichzelf te ontwikkelen op de manier die bij ze past, de ruimte om zelf te ontdekken en keuzes te maken. Maar we geven ze ook letterlijk de ruimte. Er is heel veel plek om te spelen. De ruimte buiten is groot en groen en biedt talloze mogelijkheden om te ontdekken. We leren kinderen om daar mee om te gaan. We hebben daarvoor duidelijke afspraken. De ruimte binnen heeft veel verschillende lokalen met elk hun eigen speeldoel. Ook daar leren we kinderen respectvol om te gaan met de ruimte en de materialen maar ook respect te hebben voor elkaars ruimte.

2. Veiligheid en gezondheid

2.1 Veilig en gezond

Naast emotionele veiligheid bieden we vanzelfsprekend ook fysieke veiligheid. Een kind moet in alle veiligheid kunnen spelen en ontdekken. We voeren jaarlijks een evaluatie op de risico inventarisatie uit en baseren hierop ons veiligheidsdocument. Hierin staat omschreven wat wij doen om kinderen op te laten groeien in een veilige omgeving. Er zijn duidelijke protocollen en werkafspraken waar elke beroepskracht van op de hoogte is. We hebben altijd Bhv'ers en EHBO'ers op de werkvloer. Het pand wordt jaarlijks gekeurd op brandveiligheid en we voeren jaarlijks een ontruimingsoefening uit. We hebben een hygiëne protocol waarin omschreven staat hoe we zorg dragen voor veilig voedsel en een hygiënische omgeving.

Zoals beschreven in 1.2 sluiten we niet alle risico's uit en omarmen we risicovol spel. Er zijn duidelijke afspraken gemaakt met de kinderen over bijvoorbeeld het bouwen van hutten, spelen met stokken en gebruiken van gereedschap. Deze afspraken worden veel herhaald en altijd bewaakt.

Het complete veiligheidsdocument is door elke ouder digitaal op te vragen.

Van elk ongeval of ongelukje houden we een registratie bij. Dit om waar mogelijk herhaling te voorkomen en te kunnen evalueren waar verbeterpunten liggen. Minimaal 1x per jaar worden deze registraties bekeken en het beleid hierop zo nodig aangepast. In de praktijk gebeurt dit vaak bij elk incident direct.

2.2 Gezonde voeding

Gezonde voeding en veel bewegen dragen bij aan het algeheel welbevinden van een kind. Omdat wij het belangrijk vinden dat kinderen al op jonge leeftijd de waarde van gezonde en duurzame voeding leren kennen bieden wij gezonde keuzes aan. Het heeft onze voorkeur om biologische producten te gebruiken. We leren de kinderen waar de voeding vandaan komt. Melk komt uit een koe, een wortel uit de grond. We ondersteunen dat met moestuintjes.

Wanneer een kind jarig is mag het trakteren. Ook hier vagen we ouders om een gezonde traktatie mee te geven. Het traktatiebeleid wordt meegegeven bij de intake en wordt in de tamtam regelmatig herhaald. Het traktatiebeleid is ook terug te vinden in het ouderportaal.

2.3 De meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Binnen de buitenschoolse opvang hebben we met veel protocollen te maken, zeker op het gebied van veiligheid van de kinderen. Een belangrijk protocol is “de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling”. Hierin staan verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling beschreven, met daarbij de verschillende routes die je moet bewandelen, indien er signalen zijn van enig geweld of mishandeling. Binnen Kinderopvang Mowgli zorgen we ervoor dat de beroepskrachten op de hoogte zijn van de verschillende signalen en welke eerste stappen ze moeten nemen om in gesprek te gaan met collega’s, onze pedagogisch coach, de directie en eventuele externe instanties.

2 maal per jaar behandelen we verschillende facetten uit de meldcode, binnen de groepsoverleggen, zodat de signalen en de verschillende stappenplannen vers in het geheugen blijven van onze beroepskrachten.

Zowel bij het signaleren van achterstanden in de ontwikkeling van het kind als bij signalen die te maken kunnen hebben met enige vorm van huiselijk geweld of kindermishandelingen, zal er na intern overleg, al heel snel met de ouders of verzorgers van het kind gesproken worden. Hierbij is altijd onze pedagogisch coach en/of de directie aanwezig. Daarnaast wordt er, eventueel in overleg met de ouders/verzorgers, contact opgenomen met externe instanties, welke op onze sociale kaart vermeld staan. Het doel is altijd om het welzijn, de veiligheid en de ontwikkelingsmogelijkheden van het kind te verbeteren.

3. Ouders

3.1 Samen opvoeden

Ouders zijn de belangrijkste opvoeders van hun kind. Opvoeden doen we samen. Het is in belang van het kind dat ouders en de kinderopvang elkaar vertrouwen en samen de gedeelde verantwoordelijkheid aangaan. Er wordt altijd tijd vrij gemaakt voor een goede overdracht. Als een overdracht meer tijd kost dan er op dat moment is dan wordt er een afspraak ingepland op een rustiger moment.

Waarden en normen van de ouders worden altijd gerespecteerd en waar mogelijk doorgezet in de opvoeding bij Mowgli.

3.2 Ouderparticipatie

Samen opvoeden vraagt om samenwerking. Ouders kunnen op diverse manieren meedenken en meedoen. Ouders kunnen zich aansluiten bij de oudercommissie. Zij adviseren mee over het beleid wat gevoerd wordt. Er zijn ook regelmatig oproepjes of ouders willen helpen met praktische zaken of hun expertise willen delen.

3.3 Klachten

Bij klachten vinden we het belangrijk dat we ze weten. Wij staan open voor alle feedback. In eerste instantie face tot face bij de persoon in kwestie. Lukt dat niet dan kan de klacht bij het management neergelegd worden. Ook hier geven we de voorkeur aan persoonlijk contact. Loop even binnen of pleeg een telefoontje. Een e-mail sturen kan uiteraard ook. Wij plannen dan een afspraak in om de klacht te bespreken. Mocht dat ook tot onvoldoende bevrediging leiden dan is er nog de klachtencommissie kinderopvang. De link is op onze website te vinden. Op de deur van de ingang van het pand hangen posters met meer informatie.

4. Informatie

De grootse informatiebron is onze maandelijkse nieuwsbrief: de "tamtam". Hierin staat alle actuele informatie.

In de hal bij de ingang van de BSO hangt een bord met informatie voor ouders.

Tijdens een intake wordt informatie overgedragen over de gang van zaken op de BSO.

Soms worden er informatie avonden georganiseerd.

De website voorziet in basis informatie en het inspectie rapport van de GGD is hier te downloaden.

Het ouderportaal neemt een steeds prominentere plaats in als informatievoorziening. Er komen steeds meer documenten in te staan en berichten worden via het ouderportaal gestuurd.

5. Kwaliteitsontwikkeling

5.1 Persoonlijke ontwikkeling personeel

Wanneer je bij Mowgli komt werken dan word je goed ingewerkt. We hebben een inwerkmap met alle informatie op elke tablet staan. Elke nieuwe kracht krijgt een 'buddy'. Deze collega neemt de nieuwe medewerker als het ware aan de hand en doorloopt samen met de medewerker alle inwerkstappen.

Ontwikkelen doe je niet alleen als kind maar blijf je een leven lang doen. Pedagogiek is altijd in beweging. We willen dat onze beroepskrachten net als de kinderen hun nieuwsgierigheid en autonomie behouden. We bieden ze daarom de kans om zich te ontwikkelen op een manier die bij ze past. We geven dit vorm in een scholingsplan.

Jaarlijks wordt tijdens een functioneringsgesprek voor elke beroepskracht in kaart gebracht waarin ze zich willen ontwikkelen en hoe we dat gaan aanpakken. Dat kan een cursus zijn, een webinar, het aanschaffen van vakliteratuur, meedraaien op een andere groep, een extra sessie met de pedagogisch coach, podcasts, e-learning, een lezing bijwonen, naar de kindvakbeurs gaan etc. We maken een persoonlijk ontwikkel plan en passen dat elk jaar aan.

5.2 Teamontwikkeling

Minimaal 1 keer per jaar hebben we een personeelsbijeenkomst waarbij we werken aan teambuilding. Daarnaast bieden we met regelmaat bijscholing aan voor het hele team. Dit kan gaan om EHBO, BHV of baby cursussen maar kan ook gaan om verdiepingstrainingen.

5.3 Pedagogisch coach

Binnen Kinderopvang Mowgli is 1 persoon werkzaam als Pedagogisch Coach. Zij werkt 32 uur per week. Hiervan werkt ze minimaal 25 uur per week als pedagogisch coach en stage coördinator. Per FTE moet zij minimaal 10 uur besteden aan pedagogisch coaching. Wij hebben op 1 januari 2025 27 FTE. Zij moet dus minimaal 270 uur per jaar besteden aan pedagogisch coaching. Iedere medewerker heeft recht op coaching en krijgt standaard per jaar 2 ontwikkel gesprekken aangeboden. Aan de hand van het veldinstrument observatie pedagogische praktijk en de checklist interactievaardigheden worden pedagogische leerdoelen vastgesteld en een plan van aanpak. Tijdens het functioneringsgesprek wordt één keer per jaar aandacht besteed aan het pedagogisch functioneren en worden aandachtspunten in kaart gebracht. Tijdens intervisiemomenten en pedagogisch overleggen wordt op groepsniveau aandacht besteed aan het bewaken en verhogen van de pedagogische kwaliteit.

Binnen het takenpakket valt:

- Individuele coaching (ontwikkel gesprekken) pedagogisch medewerkers volgens wet IKK.
- Coaching op individuele vraag van pedagogisch medewerker
- Aanwezigheid op groepsoverleg bij een kind bespreking of andere coaching/ teamvragen
- Aanwezigheid team overleg
- Functioneringsgesprekken
- Ondersteuning bij oudergesprekken
- Meewerkend coach op de groep als er een vraag, of meedenken wenselijk is over een specifieke plan van aanpak bij een kind
- Observaties op de groep
- Begeleiding Studenten
- Samenwerking / netwerk onderhouden met consultatie bureau en andere samenwerkingen betreffende het welzijn van kinderen.

5.4 Beleidsmedewerker

Binnen Kinderopvang Mowgli is 1 persoon werkzaam als Beleidsmedewerker. Zij werkt 27 uur per week. Wettelijk gezien moet zij 50 uur voor de BSO en 50 uur voor de dagopvang besteden aan pedagogische beleidsvorming. In de praktijk werkt ze minimaal 20 uur per week aan onderstaande taken:

- Volgen van wet en regelgeving
- Ontwikkeling nieuwe onderdelen pedagogisch beleid.
- Aanwezigheid op managementoverleg, voorbereiding en uitwerking van punten op dit overleg die verband houden met het pedagogisch beleid.
- Aanwezig op teamoverleg. Voorbereiding en uitwerking van punten op dit overleg die verband houden met het pedagogisch beleid.
- Actueel houden van het pedagogisch beleid voor dagopvang en bso
- Risicomonitor en het daaruit voortvloeiende Veiligheidsdocument met protocollen
- Meldcode kindermishandeling
- Personeelshandboek
- Voorbereiding en uitvoering geven aan interne bijscholing mbt bovenstaande items

- Teams of individuele pedagogisch medewerkers begeleiden in de uitvoering van beleidsplan
- Overleg met de pedagogisch coach, hoofd dagopvang en hoofd BSO over de inhoud en uitvoering van pedagogisch beleid.
- Coachen pedagogisch coach

5.5 Stagiaires en vrijwilligers

Omdat wij een erkend leerbedrijf zijn, hebben wij het gehele schooljaar stagiaires die boven de sterkte staan en het vak leren in de praktijk. Zij krijgen verschillende taken, zoals het doen van allerlei activiteiten met kinderen, de kinderen mee ophalen van school, de maaltijden voorbereiden, de ruimten schoonhouden en andere huishoudelijke activiteiten.

We maken tevens gebruik van BBL-stagiaires. Zij mogen soms al worden ingezet als zij aan bepaalde wettelijke eisen hebben voldaan. Een BBL stagiaire staat nooit alleen maar altijd onder toezicht van een gediplomeerde kracht.